

NOTAT

Dato 17. december 2019
J. nr. 2019-7298

Notat om forhandlingerne i postforligskredsen

Under de foreløbige drøftelser i postforligskredsen, som startede den 3. december 2019, er der bl.a. rejst spørgsmål om, hvorfor forhandlingerne ikke er blevet indledt på et tidligere tidspunkt.

Det er oplyst til forligskredsen, at sagen har været under forberedelse gennem længere tid. Regeringen har således efter sin tiltræden i juni 2019 haft behov for at se grundigt på problemstillingerne, som er knyttet til varetagelsen af befordringspligten.

Det er den 16. december 2019 blevet tilkendegivet, at Finansudvalget i et kommende samråd ønsker en drøftelse af spørgsmålet:

Samrådsspørgsmål I

”Hvad er ministerens begrundelse for at tilsidesætte den nuværende postaftale vedrørende befordringspligten 2017-2019 og ikke som forudsat i aftalen, at orientere og forhandle med aftalepartierne i god tid før udløbet af aftaleperioden?”

Hvorvidt man i forhold til en sådan proces er ”i god tid” beror både på, hvornår man starter på processen og på, hvilke scenarier der er ”i spil” og ønskes behandlet.

Svar på dette spørgsmål vil derfor ske ved gennemgang af følgende tre punkter:

- 1) *Uændret videreførelse af aftale*
Hvis det politisk var forventningen, at man skulle videreføre den nugældende aftale med uændret serviceniveau uden compensation til Post Danmark ville det være tidsnok at tage drøftelserne i forligskredsen i efteråret 2019. Det skyldes, at der i en sådan model ikke ville være behov for lovgivning.

Det er imidlertid ikke muligt fremover at løfte befordringspligten uden en compensation, hvilket blev oplyst for forligskredsen i april 2019, jf. pkt. 2. Derfor er der behov for ny lovgivning, jf. pkt. 2.

- 2) *Behov for ekstern finansiering af befordringspligten*
Allerede på et møde i forligskredsen den 2. april 2019 blev det bl.a.

oplyst, at en analyse udført af McKinsey havde vist, at der er behov for ekstern finansiering til at løfte befordringspligten i Danmark fremover.

Der blev desuden nævnt, at enten kan beløbet optages på finansloven som en skattefinansieret ordning eller ved, at nettoomkostningerne ved befordringspligten fordeles mellem postbefordrende virksomheder og/eller brugerne (såkaldt udligningsordning). Der henvises til vedlagte notat af 29. marts 2019, som blev udleveret i forbindelse med mødet.

Tilvejebringelse af hjemmel til ekstern finansiering vil imidlertid kræve ændring af lovgivningen, hvad enten der er tale om finanslovsfinansiering eller der er tale om at skaffe hjemmel til etablering af en udligningsordning. Hvis denne skulle være plads tidsnok til, at en ny ordning for finansiering af befordringspligten kunne have virkning fra 1. januar 2020, så skulle der senest have været forhandlinger i foråret 2019 og indgået aftale herom i postforligskredsen inden sommerferien med henblik på, at denne kunne omsættes til ny lovgivning, som kunne sendes i høring over sommeren og behandles i Folketinget i efteråret 2019 til ikrafttrædelse 1. januar 2020. Ny lovgivning ville – foruden finansiering – også skulle indbefatte øvrige aspekter af postloven, hvor der kan være behov for revision.

3) *Ny model for varetagelse af befordringspligten*

Det kan konstateres, jf. de af partierne fremsatte ønsker til analyser, der skal gennemføres, at flere af disse peger i retning af, at der ønskes en helt anden måde at varetage befordringspligten på, f.eks. ved at tage udbudsinstrumentet i brug.

Ud fra ministeriets erfaringer på færge- og jernbaneområdet skulle en sådan beslutning have været taget for ca. 3 år siden for at kunne have virkning fra 1. januar 2020. Den seneste politiske aftale om jernbaneudbud blev indgået i juni 2017 med henblik på trafik fra december 2020.

Svaret på spørgsmålet om ”i god tid” vil således være afhængig af, hvilken tilgang man har til den fremadrettede varetagelse af befordringspligten og dermed behovet for ændringer af den nugældende aftale. Jo mere grundlæggende ændringer, der ønskes foretaget, jo mere tid vil der medgå til gennemførelsen.

I alle tilfælde kan det konstateres, at det er nødvendigt med ny lovgivning, idet der er behov for ekstern finansiering, således som der blev redegjort for i april 2019. Med en aftale indgået før sommerferien 2019 ville et forslag til lovændring kunne være fremsat ved Folketingets åbning i oktober 2019.

På den baggrund har regeringen har valgt at foreslå at videreføre aftalen med Post Danmark i en periode mod en delvis compensation og med det vilkår, at serviceniveauet er uændret. Hermed er der ro til at drøfte i postforligskredsen, hvorledes befordringspligten bedst varetages i de kommende år.